

"I-saasbe Piçi 'cra

Jewlu-

¹ 'Mɔ Piçi, 'ın nıe Sesi Klisi 'a -tadboi -o. Aopu Kea 'cra i -wεε -ɔ -nıa 'du- 'de 'blua- 'srɔ "kpei ε, 'de -ɔ -kɔa Pɔnblua ke, Galasiblua ke, Kapadostı-blua ke, Asıblua ke, Bitinıblua ja, 'mɔ -ɔɔ ja aopu 'sbε -nε. ² Kea -ε -nıa -a "Bo ε, εmε -tee aopu kpoi" 'de εε' -Suu 'bn, ao nıe εε' nyɔ -o. 'Kamɔ ε nεε tɔ' "kpei- sese, -wεε ao 'je Sesi Klisi wɔn 'je, 'de ɔɔ' nymɔ -wla i 'je aoa' dısaın -kɔ'.

Kea po ao "diwan -wεε ε 'je aopu 'saavn "jrii nu, 'de aoa' pεε 'a blua' 'je "kpei 'kpa jeejee !

Tɔ' tba-ta

³ Kea -ε -nıa -aa Tɔ"bo Sesi Klisi "Bo ε, -a -bεε' εε' 'nyntı "i, dε-nıε' ε nmɔ 'di wɔn 'pepe 'de -a -pee. ε -sa Sesi -klu' -wεε -a -mɔ -ke Sesi "sia "i ε, ε "nyı -a 'kmɔ dee nıa' 'de ɔ 'bn. 'De εε' -tɔ' 'bn ε, -a tba 'kmɔ dee nıa' -nε tɔ' "i. ⁴ -Bo ε nı kan' a, -mε -a -beεε' 'ken Kea -teea εε' 'cε 'dei 'de jaɔn 'di ε, -a -je εε' 'mıa- nu. εε' 'ken tu se dooa-ta 'ble, ε se -flεn" kpon -ta 'ble, ε se "jrii-kwε -ta 'ble, εmε Kea -tee ao 'dei 'de jaɔn 'di. ⁵ Aopu -ɔ -tea' Kea -kwıı" ε, εε' "ikmaa' a fue aopu i mamau 'su, ε 'je 'blua 'a -kwε- nɔ" jεε-, -wεε 'pɔva' ε -teea ao 'dei ε, ao 'je ε 'je.

⁶ 'De εε' -tɔ' 'bn ε, -bo aoa sea 'kle 'a kpe -wee' 'je 'de -stanwı 'di mɔ 'de ε, ao nu 'mıa-, dε-nıε'

εε' nɔ" tu se "itɛn 'bode. ⁷ 'Ma 'cɛ, 'kle 'a kpe aoa cɛɛn 'ɔn ε, εμε -εε muε nva' -wɛɛ aoa' Kea -kwɔlɔ" -tea' 'je 'pepe nɔ-. Aoa 'jee, 'sani -εε mua isoan' a, ka ε nɔa 'pepe -bo nɔɔ -nɔi" ɔ 'je ε juo ε, ɔ nyɛi' 'bo "jri. 'Kamɔ ε nɔ -ke 'de aoa' -tɔ' 'ɔn. Aoa' Kea -kwɔlɔ" -tea' -ε -nɔa dɛwɔn kpe -puue -ε -sia 'sani ε, ε 'je 'de 'kle 'ɔn cɛɛn -o. -Bo εε sea 'e 'kle 'ɔn cɛɛn ε, -mε εε muε 'pepe nɔa', -wɛɛ -sɔntɔ Sesi Klisɔ a mua de jia' 'de Kea 'je aoa' 'nyɔn "jei kpa. ⁸ Ao se Sesi Klisɔ "jriε- 'jee- due', 'kaa ao kma ɔɔ' -tɔ'. 'Kamɔ ao se ɔ "jriε- tba 'de -stanwɔ 'di ke, -wɛɛ ao -te' ɔ -kwɔlɔ". εμε -tɔ 'di 'a wɔn nmɔa' ke 'mva- klaa" nɔ 'de aopɔ 'ɔn. ⁹ Ao 'je kan' 'mε aoa' Klisɔ -kwɔlɔ" -tea' mε -εε mu aoa' -suu 'a 'pɔɔa' "jru "kpei poa'.

¹⁰ 'De εε' 'pɔɔa' tu 'a -tɔ' 'ɔn ε, Kea 'a wlu 'kwajaavɔn "jriε- Kea 'a 'sbε 'mε tɛin" sese, -wɛɛ 'saavɔn Kea 'na ε 'je aopɔ "jrii nɔ ε, 'de vɔ 'tmv εε' -tɔ'. ¹¹ Klisɔ 'a -Suu -ε -nɔa 'de vɔvɔ 'ɔn ε, εμε ka Klisɔ a mua 'kle 'jea' -wɛɛ Kea 'jea dɔ klae" nɔ 'de ɔɔ' -kɔ 'di ε, εμε -tmv ε 'de vɔ -pee. εμε -tɔ vɔ "jriε- 'sbɔ -wɛɛ vɔ -pɔn εε' 'o nyɔn nɔ" ke εε' -sɔn' i. ¹² 'Sv ka ia' dɔ tu sea "jri "kpaε' poi 'de vɔa' -nε nɔ" 'di -wɛɛ ia mua "jri "kpaε' poa' 'de aoa' -nε nɔ" 'di ε, vɔ 'wɔn ε 'mii. 'De -stanwɔ 'di ε, dɔ vɔ -sa 'kwla a, umɔ Kea 'a -Suu a po εε' dɔnɔvɔn -je o -wɛɛ vɔa 'tmv 'de ao -pee. Ia' dɔ tu ε, Kea 'a "soa-wi" -nɔa 'e javɔn 'di -nɔi" vɔ 'ji ja -gbɔn -ke.

Kea 'a -jei" naavɔn 'a nɔsvɔn-

¹³ εμε -tɔ ao 'je aoa' -cɛ" ikpɔvɔn-, ao kpɔn 'e "jri ao 'je Kea 'a -kwɔlɔtɔ nɔ. 'Saavɔn Kea a mua ao "jrii nva' Sesi Klisɔ 'a deji nɔ" ε, εμε ao 'je tɔ'

"itba -sisi'. ¹⁴ Ao 'je Kea wɔn jeejee, dɪ -nɪa aoa' 'tɔn nɔdɪ teɪn" -mɛ ao se Klisi 'a -tɪ' tɔ' 'ɔn 'je ke ε, ao 'bo 'e ɪ 'di de muε. ¹⁵ 'Kaa ao nɪ 'pepe 'de aoa' nɔɔkplɪn -wee' 'ɔn ka Kea -ε -da aopɔ nɪa 'pepe ε. ¹⁶ Tɔ' -o, Kea 'tmɔ εε' wlu tu 'mɛ sese ε 'naa : Ao nɪ 'pepe, ka 'mɔ nɪa 'pepe ε.

¹⁷ 'De aoa' baewlu 'di ε, aoa 'daa- Kea "Bo, -wɛɛ aoa pɔɔ ε -too"- "i. Dɪ "klein nyɔ ɔ nɔa due 'due ε, Kea mɛ -εε mu ɪa' 'pee 'jea' ka due' ka-. -jɛ ε nɪa kan' -mɔ 'ja a, -mɛ nɔ" -sia 'o aoa mua nɔa' 'de 'blɔa- "kpei ε, ao kpa εε' nɪ' -tea' nya 'de aoa' nɔɔkplɪn -wee' 'ɔn. ¹⁸ Sɔɔn' -jɛ ε ja -wɛɛ ε -seia aopɔ 'de ao "bo -wi" 'a kplɪn 'kwa a, ao juo -mɛ 'mɛ. ε se dɪ -jɪ -a mua isɔan' ka 'sani ke 'wei nɪa mɪ Sesi Klisi nɔ -wɛɛ ɔ seie aopɔ nɪ-. ¹⁹ 'Kaa Klisi 'a nymɔ -εε sɔɔn'ɔ ke' kma', εmɛ seie aopɔ, ka 'blaaju -ε sea -kɔ -pɔn" nɪ 'a 'sraa- nɪa. ²⁰ 'De nyɔ ɔ -seie -tɪ 'ɔn ε, Kea -teeε Klisi kpɔi" sese -mɛ 'kmɔ se nɔɔε ke, 'de ε -sɔ 'kwla 'de de'boɔ-nɔ" -a -nɪa 'di -ta 'di, -wɛɛ ɔ 'je aopɔ seie-. ²¹ ɔmɔ -nɔε' -wɛɛ ao 'bɛε- Kea -kwɪ" -tea'. Kea mɛ -sɔ "kunyɔ" -wɛɛ -ε nɔ ɔ kɛɛma' 'ɔn. εmɛ -tɪ ao -te' 'e Kea 'kwa -kwɪ" -wɛɛ ao 'jee tɔ' "itba.

²² Tɔ' -tɪ ao 'wɔan -wɛɛ ao 'jea wɔn ε, ɪmɪ -wɔɔ aoa' pɛε εmɛ -tɪ ao 'bɛε- ba 'a -tɪ' kmaa' ka -cɔɔn' ka. -jɛ ε nɪa kan' -mɔ 'ja a, -mɛ 'de aoa' pɛε -wee' "klein 'ɔn ao kma ba 'a -tɪ' due 'due. ²³ Ao 'je kan' 'mɛ Kea 'a wlu -ε sea isɔn-ta 'ble ε, εmɛ -nɔε' -wɛɛ ao 'wɔ 'wɔa' dee-. ε se nyɔ -ɔɔ mua 'mɛa' mɔ -nyɪ" aopɔ εε' 'kmɔnɪa' tu nɪ-, Kea -sea' 'mɛ-ta 'ble ε, εmɛ -nyɪ" aopɔ εε' 'kmɔnɪa' tu. ²⁴ De -crɪa' 'de Kea 'a wlu 'di sese ε, ε 'na :

Ka sii" 'a -faɪn' nɪa, 'kamɔ nyɔ 'a dɛwɔnɪa' ke ɔba'

"jriinmɔa' -wee' nɪ-, -bo sii" jɛ 'sʊ ɛɛ' -faun' blu'. ²⁵ 'Kaa Kea 'a wlu mɛ -nɪ 'kmʊ jeejee. ɛ se isɔn-ta 'ble. ɛɛ' wlu tu mɛ -nɪ -pɔia" -tɪ nyʊ 'tmʊa 'de ao -pee ɛ.

2

'Kɔnɪ sou" ke Kea 'a nyʊ ke

¹ -jɛ ao 'wɔa 'wɔa' dee- -mɔ kaan 'ja a, -mɛ ao 'bɔ dɪsain 'a kpɛ -wee' o, ao 'bɔ sɪ 'tmʊ-tɪ, ao 'bɔ "jridepoo-tɪ, ao 'bɔ ba -kwɛn o nʊ-tɪ, ao 'bɔ -sɔɔ wlu-tɪ. ² Ka nyɪɛ 'nya tʊn a nʊa "nynupliiɛ ɛ, 'kamɔ Kea 'a wlu ɛ ke dɛ jrɛ' -sea' "jrii bee a' 'tʊn 'je ao nʊ -ke, -wɛɛ ao 'je 'boa 'de ɛ 'ʊn 'bo Kea 'a -jei" mamau 'sʊ ɛ 'je aɔa' 'pʊa' 'a "jri "kpae' powɪ jɛɛ-. ³ Tɔ' -o, ao -tɪn' Kea 'a 'diwɔnɔa' wɔn 'mɛ, ao je ɛ 'je.

⁴ Ao 'kpa Tʊ"bo -pʊn", ka -gbu" 'a "sou nɪa 'kamɔ ɔ nɪ, 'kaa ɔ nɪɛ 'kmʊ, ɔ se 'mɛ. ɛɛ' "sou tu ɛ, nyɔɔ pɔɔ ɛ sʊn i, ka "sou sea nʊɔdbɔ 'ble nɪa. 'Kaa 'de Kea "jri 'de ɛɛ' "sou tu nɪɛ dɛwɔn, ɛmɛ -tɪ ɛ -tee' ɛ kpɔi". ⁵ Aopʊ mɔ -ke ɛ, ao 'kpa -gbu" 'a "sei -nɪa 'kmʊ ɛ. Ao "tai aɔa' -cɛi" -wɛɛ Kea 'je aopʊ 'ʊn "duo- 'de ɛ 'je ao ɛɛ' -gbu" -tee, -wɛɛ ɛɛ' -Suu 'je 'de ɛ 'di "ti. Ao 'je kpɔi" -tee, 'de ɛ 'je aopʊ dbonʊʊn 'ʊn nʊ 'de ɛɛ' -gbu" 'di. -Mɛ aɔa' jeʊn tu ɛ, ao 'je Kea wɔn -saa 'de Sesi Klisi 'ʊn, ɛmɛ -ɛɛ nʊ Kea 'tʊn. ⁶ Dɛ -ɛ -cɪɪa' 'de Kea 'a wlu 'di 'de ɛ, ɛ ka :

"Sou -nɪa dɛwɔn ɛmɛ 'ɪn 'cra i -wɛɛ 'ɪn -te i 'bo Selisalem, 'de -ɛ "kpei 'ɪn 'je 'ma -gbu" pɔɔ-. Nyɔ -ɔɔ mua ɛɛ' -tɪ tɔ' 'ʊn 'jea' a, -tɪn' se ɔ "i 'dbaai.

7 Aopv -o -jea Klisi 'a -ti' to' 'un e, ee' "sou tu nre dɛwɔn 'de aoa' -to' 'un. 'Kaa nyv -vɔ sea Klisi 'a -ti' to' 'un 'je, 'de -wi" -mɔ 'a -to' 'un Kea 'a wlu 'naa :

"Sou -gbu"povv pɔɔa svv i e, eme -ee "sou tu -snee "sou -ceen' 'un de'boɔ- nɔ", -e -sii "sei -wee' "klein.

8 'De fo' jre' o ke'wle, wlu -e -criva' e 'naa :

Ee' "sou tu a mue nyivov 'a bu -tiia' -wee vɔ 'je i -ka 'bo e "kpei.

Dɛɛ-ti vva' nyv tu -ka i e, eme -ni, vɔ se e "inu vɔ 'je Kea 'a wlu wɔn 'je. Nyv -vɔ -na" o a de to' 'un 'je -ti e, de Kea -tea' 'de vovv 'a 'kmu 'a nya i e, eme -nao. ⁹ 'Kaa aopv mɔ e, ao nre Kea 'a nyv -o, ao -tee kpoi", ao nre 'beɔ 'o dbonvɔn -o. E -tin' aopv 'me, -wee e -sa aopv 'de kwie 'di 'de e ja aopv 'de ee' -sɔn' -ceen' 'un, -wee ao 'je ee' nɔvɔt 'dɔe 'a -ti' 'tmu 'de nyv -pee. ¹⁰ Ao se Kea 'a 'ce ni tein" 'de-, 'kaa kaan ka ao nre ee' 'ce -o. Ka Kea a 'jea nyv 'a wee-, tein" 'de e, ao sv juo-, 'kaa kaan ka la e 'jee aoa' wee- -ke.

Kea 'a "juovvovv 'a nasv

¹¹ 'Ma -ti' kmaovv, ka 'dvi- nia, 'kamɔ ao ni 'nɔ 'kmu "kpei, ao nre nabv ja. Ao -tu" aoa' -ce" 'e -ti', ao 'bo 'o aoa' 'tvv nɔvɔt saiv 'de blaa, de-nve' ia -fɔn' aoa' -suv tv o. ¹² 'De nyv -vɔ sea Kea juo "klu ao nia, ao -tu" aoa' -ce" 'e -ti' -wee ao 'je kpliv 'dɔe nv. -Bo e ni kan' a, -me -bo vva sea aopv desavvovv 'daa- mɔ 'de e, vva mue aoa' kpliv 'dɔe 'jriɛ- 'jeea' -wee -sɔnti Kea a mua ee' -ce" 'kwla -saa' 'de vɔ -pee e, -wee vɔ 'je ee' 'nyv 'i 'beɛ-.

13 'De Tu"bo 'a -to' 'un ε, ao 'je nyu -tea nyu "jru kpo' i won. -Bo ε ni -bluajei 'a -ce" 'kpa o, 14 -bo ε ni nyu o -tea' 'o -wee -uu -jea desavn nuun 'a 'pee 'je, 'de -uu -jea δε 'dœ nuun -ti' o po, ao -te' uuuy 'a ni'. 15 'Ma 'ce, δε Kea a -pœan i ε, εμε -ni -bo aoa sea di 'dœ nu ε, -me nyu -uu sea to'di ni -wee -uua wlaa aopy ε, aoa mue uua' won "muua'. 16 Ka nyu -tea uua' -ce" -pee a na, ao na kan', ao se δε jre'ε kuœn kwla' ni-. 'Kaa ao 'bo aoa' -ce" -pee-tea' -ne "i 'nie 'su ao 'bo disavn nuε. Ka Kea 'a dbonuun a na, 'kamœ ao 'je na-. 17 Ao -te' nyu -wee' 'a ni'. Aoa' de'di -wi" -uu -ke aoa naa Kea 'a -jei" ε, ao kma uuuy 'a -ti'. Ao plee Kea jeejee. Ao -te' -bluajei 'a ni'.

Ao -gbun Klisi ja

18 Aopy -œœ nuua nyu "juœi ε, ao jaa aoa' -ce" ja 'de aoa' 'bleun -œœn, -wee ao 'je uuuy 'a ni' -te' 'de δε "o δε -wee" "klein 'un. -Bo uua' kplun nmœ "jrii o, -bo uua' kplun nyuni "jrii o, ao 'je uuuy won jeejee. 19 -Bo nyœ -nuœi" œ 'je Kea won 'je -wee œœ sea 'kle 'je 'de εε' -to' 'un ε, Kea a po œ "diwan. 20 -Bo nyœ 'œ -ce" 'kpa 'a desavn ja œ 'kle "kpei -wee œœ 'bœε- pœε "wœin 'de εε' -to' 'un ε, nyu se ε 'bœε- nyu 'je œ -ti' o po. 'Kaa -bo nyu a sea aopy 'kpi doin" ipo 'de aoa' di 'dœ nu-ti 'un -wee ao 'bœε- εε' 'kle tu "wœin ε, -me Kea a mue aopy -ti' o poa'. 21 Ao 'je pœε "wœin 'bœε- 'de 'kle 'di, εμε -ti Kea 'da aopy, δε-nuε' Klisi 'a -ce" 'kpa 'jeε 'kle 'de aoa' -to' 'un -ke. Ao bla 'o œœ' -kœ 'de, -wee ka œ na ao 'je kan' na-. 22 œœœ se desavn nu due', œ se si 'tmu kpe due'. 23 -Ta nyu a -cree" œ, œ se uuuy -cree" -ke, -ta uua -tu" œ 'kle ε, œ se wlu 'wlu. 'Kaa

Kea -εε -jea nyv 'a 'pee ka -cōn' ka, εμε ο -te' οο' 'kmu kwa. ²⁴ Οο' -ce" 'kpa mo -duo" -aa dısain 'on 'bo ο "jru, 'de -a -ke dεsavn 'a 'wlvā' 'je cıen -wεe -a -je dı 'dōe nva 'a 'kmu nı-. Οο' blati 'a -kō mı -bōō' aoa' 'wε-. ²⁵ Ao -wee' sıe 'kwla tεin" 'de-, ka 'blae -sea' 'dei -tei 'ble nıa, 'kaa kaan ka la Sesi Klısı -nıa aoa' 'dei -tei -cōn' -wεe -oō -tua" aoa' -suu 'a -tı' ε, omo ao "biie- 'e o.

3

Jranyvkapae' ke vva' kvan-wi" ke

¹ 'Nynvkapae', aopv mo -ke ε, ao jaa "jru ja 'de aoa' kvan-wi" -pee -wεe -bo vva' jrv' se Kea 'a wlu tō' 'on 'je ke ε, 'de aoa' Kea 'a -jei" naasvn- 'je ε nv -wεe vυ 'je 'e Kea o "biie-. -Bo ao se vυpv Kea 'a -tı' -pee 'tmv mo 'de ε, vva muε aoa' kplvn "jriε- o sia' see, ² dε-nvε' ka aoa' nvvdı 'srεai" -wεe aoa pleea Kea a, vva muε kan' 'jea'. ³ "Jriinmōdı -jı -poa' "jri "kpaε' 'bo ku -pvn" ε, ao 'bo -mı i-pōen, ka "mıı- dbaa' ke 'sani doın" poa' ke, dı 'dōe -pvn" -tuu" a' nıa. ⁴ 'Kaa aoa' "jriinmōa' -mε ε, 'de ao pεe o mo ε 'je kın poo-. Ao nmō 'di wōn, ao nı kupeεε' nyv, dε-nvε' εε' "jriinmōa' tu se wōson -ta 'ble, εμε -nı dεwōn 'bo Kea "juoi. ⁵ 'Nynvkapae' -vυ -naa Kea 'a -jei" tεin" -wεe -vυ -tea' Kea -kwlı" ε, "jriinmōa' -ε -nıa 'de vυpv 'on, εμε -nao. ⁶ Ka Sara nıa 'de 'nynvkapae' -nv "klu ε, Ablaam -nıa va' kvan, va 'je ο wōn -wεe va 'dōo- va' 'blei. -Bo ao 'srεi" -wεe dε 'dōe nva 'a favn 'a nv aopv ε, -mε ao nıε va' "nynuunynvkapae' -tu -o.

⁷ Kvan-wi", aopv mo -ke ε, -bo ao ke aoa' 'nynvkapae' -te i ε, -mε ao nı tō'di. Ka 'nynvkapae' sea 'di ikuu ε, ao sıe ε -kwlv o. Ao nmō vυpv

'kwa, ao -te' uupu 'a ni', de-nue' 'kmuua' dee Kea
 "nyia nyu "jei- e, uu ke ao -wee' pleen i. Ao nu
 kan', ao -tu" aoa' -ce" 'e -ti' -wee de jre' je aoa'
 baewlu -je de kaan-.

Ao nu "isredt 'de 'kle 'bn

⁸ De -je 'ma 'tmua ao -wee' "klein -pee e, -me ka
 : ao 'ble to' due', ao 'woun- wlu' i, ao kma ba 'a
 -ti', ao 'je ba 'a wee-, ao jaa aoa' -ce" ja 'de ba -pee
 due 'due. ⁹ -Bo nyu nu aopu desavn "jrui e, ao 'bo
 ee' kpan -saa 'de desavn nua' 'bn. -Bo nyu -cree"
 aopu e, ao 'bo o -cree" e. 'Kaa ao po o "diwan ka-,
 de-nue' eme -ee 'daa' Kea 'da aopu -wee e 'je ao
 "diwan po -ke. ¹⁰ De -crua' 'de Kea 'a wlu 'di tein"
 e, ke 'da ka, e 'na :

-Bo nyu nu e 'i, Kea 'je o "diwan po, 'de o 'je 'e
 'mua- 'bn nu e, -me o teen oo' wou desavn
 o, o 'bo su 'tmu-ti. ¹¹ O to desavn 'kpu "i
 -wee o 'je de 'dce nu. Pee 'a blua 'a 'su me
 o 'je 'o 'de bla -wee o 'je i-pou 'bo o ke oo'
 -ponyio 'nyu, ¹² de-nue' nyu -srai", uupu
 Tu"bo a naa "jrie- o, -wee -uba baewlu ee
 po doin" o. 'Kaa nyu -a nua desavn e, ee
 toe -wi" -mu 'kpu "i.

¹³ -Bo ao 'ble de 'dce nua 'a 'kpu 'ee, -me nyu
 we- -je aopu desavn "jrui nu e- ? ¹⁴ 'De -bo aoa
 sea 'kle 'je 'de aoa' "isre-ti 'bn mo 'de e, -me aomo
 nu 'mua-. 'De ee' -to' 'bn e, nyu -a -tua" aopu 'kle 'a
 faun 'bo aopu nue, 'de tai' 'bo aopu "maa. ¹⁵ 'Kaa
 ao "biie aoa' to' 'de Tu"bo Klisu 'a 'su "kpei, ao "tai-
 o "i, -wee oo' 'su 'je aopu 'a 'kmu -je o po. -Bo nyu
 "o nyu -tee' aopu i o 'na dee-ti ao tba Kea to' "i e-,
 -me ao -te ee' wo -saa 'a kein"ke 'de o -pee. ¹⁶ -Bo

aoa sea ε wɔ -sa 'de ɔ -pee ε, -mε ao -tu" aoa' -ce" 'ε -ti' -wεε ao 'je ε nu 'de ku peeε' ke nyu 'a ni' -tea' 'un, de-nuε' de -ε -sreai" "i 'de ao pee o, emε ao 'je nu, -wεε nyu -uua -sia" aoa' 'nyu saun ε, -tin' 'je uɔu "i 'dbaa, -wεε ka nyu -ke Klisi a na 'a kplun nmɔa "jrui ε, 'de uɔ 'je ε juo-. ¹⁷ -Bo -ma sea 'kle 'je 'de 'dɔe nu 'a -to' 'un, -wεε Kea "tai ε "i 'de -un "kpei ε, -mε "paa', ε je -nu' desauv -wεε -je 'kle 'de εε' -ti' 'un -sii.

¹⁸ Klisi foo" 'su 'jee 'kle -ke, ɔ 'mεε kpe due' koun -gbai' 'de nyio ɔ desauv 'a -to' 'un. ɔmɔ ɔ -sreai" ε, ɔmɔ -mε 'diwɔnyuɔn 'a 'mea' -wεε -ɔ -je -avn 'bo Kea "juɔi kpa. Uv 'dba ɔɔ' 'bluku -kwɔ i, 'kaa Kea jɔ 'kmv de 'de εε' -Suu 'un. ¹⁹ 'De εε' -Suu -tu ε, ε dɔɔ' -wεε ɔ mu, ɔ je 'mεv 'a -sii -nia 'mεv o -kwɔ wlu -pee 'tmv. ²⁰ Ia' -sii -tu ε, ι se Kea wɔn 'je tein". 'De -mε 'kamɔ Kea kuu to' i mamaυ 'su Noe -pa -bato', -wεε nyu -mε" na -gbai' pa 'de ε 'di, 'de uɔ 'pu "ni wɔin". ²¹ "Ni nyu -mε"na -nu 'pu wɔin" 'mva- a, εε' "ipoo-ti mε -ni "ni aoa pɔa "jru 'de -stanwɔ 'di ε. "Ni uua pɔa aɔpu "jru ε, ε se mε -εε -sa aoa' ku -flen" kui ni-. 'Kaa -bo aoa sea "ni "jru pɔε, -mε aoa -teeε' Kea i, -wεε ε 'je aoa' pee wɔɔ-. -Bo aoa' "ni pɔa' 'puu-aɔpu ε, -mε Sesi Klisi -mεa -wεε -ɔ -soan "kunyɔ' 'saavv -o. ²² ɔmɔ mu 'de javv 'di -wεε -ɔ -te i 'de Kea 'a dianfɔ o, 'de -ɔ -ni 'o Kea 'a "soa-wi" o, dεwɔn -siivv o, "ikmadɔ -wee' "jru kɔ'.

4

'Kmv -i -pɔa fai" ε

¹ Ka Klisi 'jea kui wɔn, ao 'je kan' 'mε. Emε -εε -tɔ' 'ɔn ao 'je ɔ ja -gbun -wεe ao 'je kui wɔn'je -ti 'wɔɔn-. Nyɔ -jea ɔɔ' -cε" wɔn ε, ɔmɔ -ke desavɔn cuɛn. ² -Bo ao ke Klisi 'ble tɔ' due' ε, -mε aoa' -cε" 'kpa 'a 'tɔn nɔdɪ saɪn se ε 'bεε- ɪ 'je aoa' 'kmɔ -je o po. -Bo ε nɪ kan' a, -mε nɔ" -sia 'o ao 'jea nɔ 'de 'kmɔ "kpei ε, aoa mua Kea 'a -kwɔlɔtɪ 'a 'sɔ nɔa'. ³ Tɔ' -o, nɔ" ao "dua 'ɔn -wεe ka nyɔ sea Kea juo a nɔa 'de aoa nɔa kan' a, ε -tiɛi" -wε-, ao "ti la. Tɛin" 'de- ε, dɪ -sea' nɔ ka nɪ ε, ɪmɪ aoa nɔ : aoa' 'tɔn nɔdɪ saɪn 'bleε aopɔ kɔɔn 'ɔn, dε 'ε pɛε "ipɔa' 'a -tɪn' 'a nɔ aopɔ, ao "duo aoa' nɔ" -wee' 'ɔn 'ε, -wεe aoa -tu" -kɔ' jeejee, 'de aoa po nɔmɔ "jru, -wεe kɔin "juɔi -gbεεa' -a nyaa Kea i ε, 'de aoa nɔ -mε. ⁴ 'Kaa kaan ka, tai' "maa nyɔ -sea' Kea juo 'mε, dε-nɔε' ɔɔ ke ao 'bɔ dε 'ε "jriitian 'a bɪ "bee -ti 'mε, emε -ti ɔba -cree" aopɔ. ⁵ 'Kaa 'wɪ -sia 'o -wεe Kea 'jea 'kmɔnɔn ke 'mεɔn 'a 'pɛε 'je, ɪ se "itɛn, 'bomɔ nyɔ -a -cree" 'a aopɔ 'je ɔba' nɔdɪ 'a "kuan po 'bo Kea "juɔi. ⁶ 'De εε' -tɔ' 'ɔn -pɔia" -ti 'tmɔɔε -ke 'de 'mεɔn -pɛε. -Bo ɔɔ 'mε 'de ε, -mε ka nyɔ -wee' "klein a 'mεa, 'kamɔ ɔɔ 'mε, ka nyɔ -wee' "klein 'jea 'pɛε 'wɔ ε, 'kamɔ ɔɔpɔ 'je 'pɛε 'wɔ -ke. 'Kaa ɔba' -suu 'bεε- ε 'je 'kmɔnɪa' -wɔba 'de Kea 'ɔn 'je -ke.

Kpɪn Kea 'a -jei" naavɔn 'jea nɔ 'de ba -pɛε ε

⁷ 'Blɔa 'a -kwε- nɔ" "kɔɔan- i. 'De εε' -tɔ' 'ɔn ε, ao nɪ tɔ'di, ao juo aoa' -cε" 'ε ka, -wεe ao 'je bae ka 'je. ⁸ Dε -jε -kɔan -ti' ε, emε -nɪ ao 'bo ba 'a -ti' kmaa' o 'bɔε. -Bo nyɔ kma nyɔ 'a -ti' ε, -mε ɔɔ pɔε ɔba' -kɔ "puue' "kpei. ⁹ Ao kpɔɔn ba sɔn 'sɔɔn 'de aoa' -gbi" -sɔn i due 'due, ao 'bo 'mii wɔε 'de

εε' -tɔ' 'ʊn. ¹⁰ Kea po aopu "diwan 'de dɪ 'a kpe
-tuu"-tuu 'ʊn. Emε -nuε' -wεε jɾɔ' 'bεε- ɔ 'je ɔɔ'
-nε dε 'dɔε nu, 'de dε 'dɔε nuʌ 'a 'kɾi Kea "nyɪʌ
aopu ε, ao 'jɪ 'ʊn "duo- -wεε ao 'je ba sun o po.
¹¹ -Bo nyɔ 'ble wluʌ 'a 'kɾi ε, -mε Kea 'a -tɪ' mɪ ɔ
'je 'tmɪ, -bo Kea "nyɪ nyɔ nyɪ sun o poa 'a 'kɾi
ε, -mε ɔ "duo ɔɔ' 'kɾi -wεε' "klein 'ʊn, -wεε ɔ 'je
εε' dɔ tu nu. Aopu -bla 'o Sesi Klisi 'de ε, ao nu
kan', -wεε dε "o dε aoa mua nuʌ' a, Kea 'a 'nyɪ
'je 'i 'bε 'de ɔ 'ʊn jeejee. Emε -ble 'nyɪ 'wluʌ' ke
'ikmaa' 'de -sun "o -sun 'di. 'Kamɔ ε 'je nɪ mamau
'su.

'Kle 'jea' ke Kea 'a -jei' naasun- ke

¹² 'Ma -tɪ' kmaʊn, nai" -tɪ aoa 'jea -bo ɪʌ' mɔɔ'
nyna aopu 'ʊn ε, ao 'bo ɪ dɪ dee- 'daa-, ɪ 'bo ao tai'
"maa, dε-nuε' ɪʌ' dɪ tu mɪ Kea a nu -wεε εε -tɪn
aopu i, 'de -bo ao -te ε -kwɪ" -wεε ε 'je ε juo-. Ao
'bo nuε ɪ se ka -cɔɔn' ka nɪ-. ¹³ 'Kaa 'kle Klisi 'jea,
emε aoa 'je -ke. 'De εε' -tɔ' 'ʊn ε, ao 'di nmɔ wɔn,
-wεε -sɔntɪ ɔɔ' tɔ "bɔdε ε mua "jɾi "kpaε' poa' a,
'de aoa' 'mɪʌ- 'je 'i 'bε, ε 'je "jɾi "kpei -tie" cɛn.
¹⁴ Dε ao ke Klisi a na, -bo nyɪ a sea aopu -cree"
'de εε' -tɔ' 'ʊn ε, -mε ao nu 'mɪʌ-, dε-nuε' Kea 'a
-Suu -ε -bεʌ "i -ε -sia dɪ -wεε' ε, emε -nɪ 'de aopu
'ʊn. ¹⁵ Nyɔ 'bo 'de aopu "klu nɪε, -wεε ɔɔ' dɪsain
nuʌ' o, ɔɔ' "ku'dbaa' o, ɔɔ' "jɾiia' o, ɔɔ' -tɪ' -tɪn sea
kɔn ɪʌ' wɔn 'ʊn poa' 'bo ɔ 'kle "kpei jaa-. ¹⁶ 'Kaa
-bo nyɔ nɪ Klisi 'a nyɔ -wεε ɔɔ' sea 'kle 'je 'de εε'
-tɔ' 'ʊn ε, ε 'bo ɔɔ' -tɪn' 'bleεε, ɔ po Klisi 'a 'nyɪ
-nɪʌ ɔ "kpei 'a Kea 'sε-.

¹⁷ 'Ma 'cε, Kea -tee 'pee 'jea' -wε- 'de εε' -gbu"
-sɔnyɪ "klu. 'De -bo 'pee -mε -tee 'de -apu mɔ

"kpei tein" 'dee, -me ka ee mu nia' 'de nyv -na -vυ se Kea 'a -ti' to' 'vn 'jei "kpei e- ? ¹⁸ De -crua 'de Kea 'a wlu 'di, e 'naa :

-Bo nyv -sreai", -wi" -mv 'jee- 'pυva' 'kle i 'dee, -me ka ee mu nia' 'de 'diwvvn nynivn ke desavn nvvn -wi" -mv 'a -to' 'vn e- ?

¹⁹ -Je e nia kan' -mo 'ja a, -me nyv -vva -jea 'kle 'de Kea 'a -kwlvti 'vn e, vυ kpa de 'dve nva' nya -wee vυ 'je vva' 'kmb nyiv 'o Nvi -ee' pōoa wlu fai" kwa -te'.

5

Ao -tu" Kea 'a nyv 'a -ti'

¹ In nve "i 'vn 'je nyv -nia Kea -gbu 'a nyvsoa 'de aopy "klu wlu -pee 'tmv-, de-nve' 'mo nve Kea -gbu 'a nyvsoa -o -ke. -Ta Klisi a 'jeea 'kle tein" e, 'vn 'je ee' -ta 'me. vjv' kεema' de -ee -mua' "jri "kpaε' poa', -a -wee' a mue ee' -ta 'jea'. ² Eme -ti 'ma bae aopy i -wee nyv Kea -tea' aopy kwa ao 'je vυvυ 'a -ti' -tu" ka 'blae 'dei -tei a fua vjv' 'blae i e. -Bo aoa sea ee' dbo tu nv e, ao nv e 'de pεe 'dve 'vn, ka Kea nve "i e. Ka nyv v -tea' nyv -klaan" "kpei e, e 'bo kan' nve. Ao "duo aoa' pεe -wee' "klein 'vn, ao 'je ee' dbo tu nv, ao 'bo e nve 'de 'wei 'je -ti 'vn. ³ Nyv Kea -tea' aopy kwa ao 'bo 'o vυvυ "jru 'jaa i-pvvn, 'kaa ao -tu" aoa' -ce" 'e -ti' -wee vυ 'je 'bo aoa' kplvn 'dve 'de bla. ⁴ -Bo aoa sea kan' nv e, -me Sesi Klisi -v fua -a -wee' "klein i e, -svnti vjv mua jia' a, vjv mue aopy "i 'bεεa, -wee v 'je aopy 'dve "jrii nv. Ee' 'dve tu se "jrii -kve -ta 'blei.

⁵ 'De aopy -jv -nia -kōoa" mu" -wi" e, ao jaa "jru ja 'de nyv -cōvn' -pee. 'De de ao -wee' "klein 'jea

ny ε, εμε -ny ao 'je aoa' -cei" 'piie -wee ao 'je ba sun o po due 'due, δε-nyε' δε -cruta' 'de Kea 'a wlu 'di ke 'da ka, ε 'naa :

Nyυ -a -βεεα' υβα' -cei" ε, Kea 'nyε υυρυ 'υn 'ε, 'kaa nyυ -piia' υβα' -cei" ε, εε nyε -wi" -mυ 'saavυ "jrii.

⁶ -Je ε nia kan' -mω 'ja a, -me ao jaa aoa' -ce" ja 'bo Kea 'a "ikmasυn -son, -wee -bo nω" ε -tua" nyini ε, 'de ε 'je aopy "jei kpa. ⁷ Dι "klein -ta -soon aoa -tua" -wee ao "kaea "jrii ε, ao -ti' Kea kwa. Ao -sa aoa' -soongbe "jru 'bo Kea 'kwa, δε-nyε' εμε -εε -tu" aopy 'a -ti'.

⁸ Ao juo aoa' -ce" 'ε ka, ao 'bo i"mae, -sion' -nia aoa' tynyω ε, ωω -pien' aopy 'dei ω 'je ao 'dba, ka -plaa a -pōan nmi i, ε 'jea 'dba i ε. ⁹ Ao 'bo 'wōōen ω 'bo aopy kpyen, ao 'bo Kea -kwlι" -tetι 'bōε. Ao 'ble 'kpi, δε-nyε' ao 'je kan' 'me, aoa' de'di -wi" -kōa 'blva- ja, 'kle due' -nia 'mva- εμε υυρυ a 'je -ke.

¹⁰ Ka 'diwōn nmōa' -wee' ke 'saavυ pōoa 'de Kea 'υn kιn ε, ao 'bo ε o"mae. Kea me -da aopy -wee ao ke Klisι 'je "i "sii-. 'De ao 'je 'de ωω' keεma'de -ε sea -kwe -ta 'ble 'υn ny-. -Bo 'kle ao 'jea 'mva- 'de nō" pla 'di 'wlv 'o -jei" ε, -me Kea a mue nva' -wee aoa' 'kmυ 'je inyni, 'de ao 'je 'sυn po, -wee ao 'je dι ikuu -sisi', 'de ka ε nia "i ε, ao 'je kan' ny. ¹¹ 'Ma 'ce, ka Kea 'blea "ikmaa' -wee" "klein, nyυ 'je ε juo -o 'de nō" -wee' 'di. 'Kamω ε 'je ny- !

Jewlu-

¹² Silasι ω -nia 'ma de'di 'υn -tea' -kwlι", ωmō -po 'υn sun o, -wee 'ma 'tmυυ aopy wlutie -ne -pee. 'In nyε "i 'υn 'je aopy 'a dι ikuu-, -wee 'saavυ

-cεεn'- Kea nva aopv "jrrii, ao 'je ε juo -wεε ao 'je ε i "klii-.

¹³ Nyv Kea -teea kpçi" -ta Babilonı, ka ε -teea aopv kpçi" -ke ε, υυ 'na υυυυ -je aopv. Makı ç -nıa 'ma "ju 'de Klisı 'bn ε, ç 'na çmç -je aopv -ke.

¹⁴ Ao -gblee ba -kwlı" 'de ba 'a -tı' kmaa' 'bn.

Aopv "klein -ç -nıa Klisı 'a nyv ε, pεε 'a blua' nı 'de aopv 'bn

DBΞEΔE DEE-

Wè Northern: DBΞEΔE DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wè Northern)

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db